

Mottagare
Regionstyrelsen

Nominering till styrelsen i Organization of World Heritage Cities (OWHC)

Förslag till beslut

- Regionstyrelsens ordförande nomineras till styrelseledamot för Organization of World Heritage Cities (OWHC) under kongressen i Marrakech, Marocko, i oktober 2026.
- Kostnaderna för eventuellt styrelsearbete i OWHC ska belasta politikens ansvar inom regionstyrelsens budget.

Sammanfattning

Sekretariatet för Organization of World Heritage Cities (OWHC), baserat i Kanada, har tillfrågat regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin om att kandidera till styrelsen för OWHC. Det som motiverar kandidaturen är möjligheten för Visby att ta en position i ett globalt nätverk för kulturarvsfrågor och därmed strategiskt stärka synligheten för stadsutvecklingsfrågor som berör Visby och Gotland.

En styrelsepost förväntas också stärka relationerna med andra borgmästare i OWHC och bidra positivt till bilden av Gotland. Region Gotland har ökat sitt deltagande inom nätverket de senaste tre åren och har aktivt deltagit både i möten och arbetsgrupper. Därtill var Region Gotland värd för en internationell OWHC-workshop i april 2026. Detta har lett till ökat kännedom om Visby och våra frågor inom organisationen, vilket i sin tur föranlett att regionstyrelsens ordförande (Region Gotlands motsvarighet till borgmästare) bedöms vara en lämplig kandidat till OWHC:s styrelse.

Ärendebeskrivning

Ärendet är berett i samverkan mellan teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen, då de förvaltningarna har de huvudsakliga ansvaret för kulturarvsfrågor respektive internationell strategi. Region Gotland är medlem i OWHC som samlar borgmästare i världsarvsstäder från hela världen. Nätverket bildades för att utbyta erfarenheter och driva frågor som berör stadsutveckling i världsarvsstäder. Visby tillhör den regionala gruppen Nordvästeuropa/Nordamerika med säte i Regensburg i Tyskland. Under perioden 2023–2026 har regionstyrelsens ordförande deltagit tillsammans med vice ordförande, världsarvssamordnaren och regionens internationella strateg i olika möten. Det har genomförts två regionala konferenser i Brygge och

Luxemburg, ett arbetsgruppsmöte i Bryssel och en internationell kongress i Córdoba, Spanien. I april 2026 stod Visby också värd för en regional workshop för OWHC med deltagande från 13 städer i Europa och Nordamerika samt aktörer och representanter för Visby stadskärna och världsarvsråd. Under Visbykonferensen diskuterades olika metoder för hur man ska lansera *the New Urban Plan* (NUP), som är ett nytt ramverk för att hållbart utveckla världsarvstäder, i samband med den internationella kongressen i Marrakech. Region Gotland kommer att delta i kongressen i oktober. Dessa konferenser och möten har upplevts som lärande och inspirerande av deltagarna och gett medarbetare och förtroendevalda i Region Gotland uppslag till att finna nya lösningar på de komplexa utmaningar som vi står inför som stad.

Visby är den enda svenska världsarvstaden som är medlem i OWHC och är en av tre nordiska städer som är fullvärdig medlem. Många städer i nätverket har varit nyfikna på Visby och Gotland. Efter den mycket uppskattade workshopen i april i Visby kom en direkt inbjudan från det internationella sekretariatet i Quebec, Kanada, till regionstyrelsens ordförande om att kandidera till styrelsen för organisationen.

Om styrelsen för OWHC (Board of Directors)

Styrelsen består av åtta borgmästare från åtta medlemsstäder som väljs av generalförsamlingen vartannat år på OWHC:s världskongress. Organisationens president väljs från styrelsen. Styrelsen ska träffas minst en gång om året och säkerställer genomförandet av de beslut som medlemmarna tagit på generalförsamlingen. Generellt sett har styrelsen befogenhet att vidta alla åtgärder som krävs för organisationens administration och för att uppnå dess mål.

I Marrakech kommer varje kandidat till styrelsen att bjudas in att tala för att presentera sig själv och sin kandidatur. Dessa tal, som får vara max fem minuter långt, kommer att hållas på förmiddagen tisdagen den 27 oktober. Röstningen för valet till styrelsen 2026–2028 kommer att äga rum under lunchen, onsdagen den 28 oktober. Slutligen kommer resultaten av det valet att meddelas samma dag under middagen.

Regler för att kandidera till styrelsen för OWHC

- Alla borgmästare i städer som är fullvärdiga medlemmar för innevarande år kan kandidera till OWHC:s styrelse.
- Borgmästare bör personligen anmäla sin kandidatur vid generalförsamlingen som hålls i samband med en världskongress, eller så kan detta delegeras till en vald representant från sin kommun (enligt artikel 46 i de allmänna stadgarna).
- Den kandidat som vill bli styrelsemedlem ska delta på minst ett styrelsemöte per år, med tanke på att det är minst två ordinarie möten per år (digitalt eller fysiskt).

- Om det inte finns tillräckligt många styrelseledamöter på ett styrelsemöte måste valda borgmästare göra sig tillgängliga efter mötet för att godkänna protokollet.
- För att delta i styrelsemöten måste resekostnader och boende bekostas av varje styrelsemedlems egen organisation.

Bedömning

Bedömningen är att det finns flera faktorer som kan motivera kandidaturen till styrelsen för OWHC och ge fördelar för Region Gotlands måluppfyllelse avseende världsarvsstrategin och den internationella strategin:

- OWHC ligger i ett brytningsfält som omfattar kulturarv och stads- och samhällsplanering som ligger inom ramen för vårt kommunala mandat.
- OWHC är ett globalt nätverk som ger mervärden, samtidigt som merparten av utbytena sker regionalt och digitalt.
- Kulturarvs- och världsarvsfrågorna har en tydlig regional positionering och kopplar an till Visby och Gotlands varumärke som besöksdestination.

Det finns stöd för kandidaturen i Region Gotlands *Internationella Strategi 2021–2027*. Av strategins 3 övergripande mål så finns det en god överensstämmelse med målet:

- att ha stärkt internationellt utbyte för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och tillväxt på Gotland.

Enligt strategin ska Region Gotlands internationella arbete leda till ett antal nyttor, varav följande är relevanta med tanke på en kandidatur till styrelsen i OWHC, direkt eller indirekt:

- en ökad internationell samverkan mellan olika aktörer som ger en tydlig nytta för den egna verksamheten och gotlänningarna,
- en ökad internationell kompetens inom Region Gotland, men även hos andra aktörer på Gotland, genom erfarenhets- och kunskapsutbyte,
- en ökad kulturell förståelse mellan människor med olika bakgrund,
- en tydligare roll för Region Gotland i nationella och internationella sammanhang, och en förstärkt position av varumärket Gotland och ett förstärkt genomslag för ö-läget nationellt genom europeiskt samarbete.

Ett styrelseuppdrag kan innebära mer arbetstid för ledamoten och sakkunnig i världsarvsfrågor eller annan tjänsteperson. Det kan också medföra någon enstaka längre resa utanför Europeiska unionen.

Beslutsunderlag

Broschyr om OWHC
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-09-17

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till
Världsarvssamordnaren